

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/12/2016
Identifikačné číslo spisu:	9516100009
Dátum vydania rozhodnutia:	07.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9516100009.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obžalovaného R. D. D. a spol. pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. z časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a iné, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. BB-4T/2/2016, na neverejnom zasadnutí dňa 7. februára 2017 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaných 1/ R. D. D. a 2/ R. D. proti rozsudku Špecializovanom trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 2. septembra 2016, sp. zn. BB-4T/2/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 2. septembra 2016, sp. zn. BB-4T/2/2016, s a z r u š u j e.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu z n o v u p r e j e d n a l a r o z h o d o l.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom I. stupňa

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom z 2. septembra 2016, sp. zn. BB-4T/2/2016 uznal obžalovaných R. D. D. a R. D. vinnými zo zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

po tom, ako Z. X. v úmysle zabezpečiť tlač falošných eurobankoviek v nominálnej hodnote 20,- Eur a 500,- Eur požiadal v bližšie nezistenom čase v priebehu mesiaca júl až august 2014 P. R. o nájdenie tlačiarne na tlač uvedených bankoviek, ich tlač a dojednanie podmienok tlače a potom ako P. R.

ohľadom uvedenej tlačie falošných eurobankoviek vstúpil do jednaní s osobami českej národnosti K. F., K. Y. a G. L., ako majiteľom tlačiarne v obci G. O., okres Z., v Českej republike a odovzdal im celkom 3 hárky originálneho papiera, vo formáte B1, ktorý obsahoval ochranné prvky a to ochranný prúžok, vodotlač a hologram, farby, USB kľúč s grafikou na výrobu 20,- Eur bankovky, CD nosič na výrobu 500,- Eur bankovky, ktoré veci prevzal P. R. od Z. X. a po tom, ako Z. X., ktorý nezaplatil bližšie nezisteným osobám talianskej národnosti dohodnutú odmenu za dodanie USB kľúča v sume 10.000,- Eur, z dôvodu nekvalitnej grafiky a požiadal obžalovaného R. D. o ochranu pred uvedenými osobami, obžalovaný R. D. D. v bližšie nezistenom čase v dňoch 20. resp. 21. septembra 2014 na požiadanie Z. X. prevzal od doposiaľ nestotožnených osôb v Taliansku USB kľúč s grafikou na výrobu 20,- Eur bankovky, CD nosič a tubu hnedej farby, ktorá obsahovala originálny papier na výrobu 20,- Eur bankovky, obžalovaný R. D. následne prevzal od Z. X. CD nosič s grafikou na výrobu 500,- Eur bankovky a na jeho požiadanie ho odovzdal v bližšie nezistenom čase, začiatkom mesiaca október 2014 v Bratislave P. R., ktorý SD nosič, ako aj USB kľúč a 3 hárky originálneho papiera vo formáte B2 na výrobu 20,- Eur bankovky odovzdal K. Y. a K. F., následne obžalovaní R. D. D. a R. D. na požiadanie Z. X. zrealizovali dňa 16. októbra 2014 obhliadku tlačiarne v G. O., okres Z. v Českej republike a ďalej spoločne s Z. X. a P. R. v úmysle priamo dohodnúť a zabezpečiť výrobu vzorky falošnej eurobankovky v nominálnej hodnote 20,- Eur absolvovali spoločné stretnutia a to v dňoch 26. októbra 2014 na benzínovej pumpe v Bratislave s K. Y., dňa 29. októbra 2014 na benzínovej pumpe OMV Bratislava Z. s K. Y. a K. F. a dňa 30. októbra 2014 na benzínovej pumpe Slovnaft Sekule s K. Y., po čom na základe vzájomnej dohody išli na druhý deň dňa 31. októbra 2014 spoločne obžalovaní R. D. D., R. D. a P. R. do obce G. O., okres Z. v Českej republike, z dôvodu, aby priamo videli tlač falošnej eurobankovky, kde im K. Y. oznámil, že tlač nie je možné z dôvodu odpojenia od elektrického prúdu, následne na čo, po tom ako K. F. telefonicky požiadal P. R. a G. L., aby prišli na Slovensko, pod zámienkou, že budú obžalovaným a P. R. vrátené peniaze v sume 2.000,- Eur, ktoré prevzal K. Y. a odmietol ich vydať a bude realizovaná tlač eurobankoviek na inom tlačiarenskom stroji na Slovensku, sa obžalovaní R. D. D. a R. D. na vozidle Opel a P. R. s G. L. na vozidle BMW presunuli na územie Slovenskej republiky na benzínovú pumpu Slovnaft Sekule, kde boli zadržaní.

Za to im Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaných na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 285 písm. a/ Tr. por. obžalovaných R. D. D. a R. D. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/2 Gv 216/14/1000 z 28. januára 2016 za zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. a § 140 písm. c/ Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že

od cca 17.00 hod. dňa 31. októbra 2014 P. R., obvinený R. D. D. a obvinený R. D. ako členovia organizovanej skupiny zaoberajúcej sa zadovážovaním, prechovávaním a výrobou falošných bankoviek meny euro v nominálnych hodnotách 20,- Eur a 500,- Eur, bránili užívať osobnú slobodu utajenému svedkovi č. 3 a to takým spôsobom, že po tom, čo prišli do tlačiarne nachádzajúcej sa v obci G. O., okres Z., Česká republika a dožadovali sa toho, aby utajený svedok č. 3 začal tlačiť nimi požadované falošné bankovky euro, oznámil im tento, že toto nie je možné, nakoľko tlačiareň je odpojená z elektrického napätia, načo obvinení uviedli, že ich to nezaujíma a bankovky sa musia bezpodmienečne okamžite začať tlačiť, načo následne sa obvinení presunuli s utajeným svedkom č. 3 na čerpaciu stanicu DOTA, v obci Z., kde obvinený R. D. D. za použitia násillia a proti vóli utajeného svedka č. 1, toho prinútil nasadnúť do motorového vozidla značky Opel Insignia, striebornej farby, EČ: Z., H. republika, odkiaľ ho spolu s P. R. previezli späť do objektu tlačiarne v obci Dolní Čermná, odkiaľ sa utajený svedok č. 3 pokúšal ujsť, avšak obvinený R. D. D. toho za použitia násillia strhol späť do miestnosti a dvere zamkol, pričom sa vyhrážal utajenému svedkovi č. 3, okrem iného aj tým, že ho zabije, zabije jeho

rodinu a blízkých a na zvýraznenie vážnosti svojich slov si nasadil na ruky biele textilné rukavice a s rukami vloženými vo vrecku naznačoval smerom k utajenému svedkovi č. 3 gesto napodobňujúce zbraň, pričom počas toho P. R. strážil utajeného svedka č. 3, aby tento nemohol ujstť, odkiaľ sa následne presunuli na motorovom vozidle Opel Insignia, striebornej farby, EČ: Z., H. republika späť na benzínové čerpadlo DOTA v obci Z., kde ich čakal obvinený R. D. a kde nakázali utajenému svedkovi č. 3 nasadnúť do motorového vozidla zn. BMW XP, čiernej farby, EČ: L., ktorého vodičom bol P. R., čo utajený svedok č. 3 pod vplyvom strachu z predchádzajúcich udalostí poslúchol, a následne sa presúvali obvinený R. D. D. a obvinený R. D. na motorovom vozidle zn. Opel Insignia striebornej farby, EČ: Z., H. republika a P. R. s utajeným svedkom č. 3 na motorovom vozidle zn. BMW XP, čiernej farby, EČ: L. smerom na Slovensko do doposiaľ presne nestotožnenej tlačiarne, pričom utajenému svedkovi č. 3 svojim konaním bránili užívať osobnú slobodu za tým účelom, aby si takýmto spôsobom zabezpečili, že im tento po dostavení sa do tlačiarne na území Slovenskej republiky bude tlačiť nimi požadované falošné bankovky, pričom však k dostaveniu sa do predmetnej tlačiarne nedošlo z dôvodu zadržania obvinených políciou dňa 31. októbra 2014 v čase o 23.09 hod. na benzínovom čerpadle Slovnaft Sekule - D2 v smere z Českej republiky do Bratislavy,

lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

II.

Odvolaania

Proti tomuto rozsudku podal bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor, čo do výroku o vine a treste a čo do výroku o oslobodení obžalovaných spod podanej obžaloby, a v zákonnej lehote aj obžalovaní proti odsudzujúcej časti rozsudku.

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v písomných dôvodoch odvolania namietal argumentáciu prvostupňového súdu vo vzťahu k záverom o vine, ako aj záverom o oslobodení obžalovaných. Poukázal na nelogický spôsob hodnotenia dôkazov súdom, ak výpovede svedkov a listinné dôkazy vyvracal a spochybňoval napriek tomu, že boli produkované pod ťarchou trestnej zodpovednosti zo spáchania trestných činov krivej svedeckej výpovede a krivého obvinenia. Preto nemožno súhlasiť s rozhodnutiami súdu na hlavnom pojednávaní, keď bezdôvodne odmietol vykonať prokurátorom navrhované dôkazy, ktoré boli v rámci prípravného konania získané zákonným spôsobom a plne korešpondovali s tvrdeniami svedkov v tom smere, že práve obžalovaní boli tie osoby, ktoré v konečnej fáze výroby falošných eurobankoviek mali zabezpečiť dovoz originálneho papiera a odvoz už vyrobených falošných eurobankoviek mimo zóny Európy.

Podľa prokurátora vina obžalovaným podľa obžaloby je spoľahlivo a presvedčivo preukázaná svedeckými výpoveďami, listinnými dôkazmi a znaleckými posudkami zadováženými jednak v prípravnom konaní, alebo reprodukovanými aj počas dokazovania na hlavných pojednávaniach. Bolo preukázané, že mali sebe aj inému zadovážiť falošné peniaze, ich prechovávať, mali pripravovať výrobu falošných peňazí za účelom, aby ich použili ako pravé v bode 1/ obžaloby a v bode 2/ obžaloby mali brániť v užívaní osobnej slobody G. L., len aby s nimi spolupracoval na falšovaní eurobankoviek. Obžalovaní sa k spáchaniu trestnej činnosti pôvodne nepriznali. Neskôr, keď už mali k dispozícii výsluchy ostatných svedkov v talianskom jazyku, sa účelovo priznali ku spáchaniu zločinu v bode 1/ aj to len v rozsahu, aby sa vyhli závažnejšej trestnej zodpovednosti, pričom vinu viac menej posúvali na svedkov Z. X. a P. R., cez ktorých boli pôvodne získané kontakty na českých tlačiarov. Spáchanie skutku v bode 2/ radikálne popreli napriek tomu, že ich jednoznačne usvedčujú svedkovia P. R., Z. X., K. F., G. L. a K. Y. Nápad vyrobiť falošné prostriedky prišiel z Talianska, z určitých skupín blízkych sicílskej mafie, do ktorých skupín podľa relácie z Talianskej polície možno zaradiť aj obžalovaného D., pričom zo svedeckej výpovede Z. X. vyplynulo, že bol kontaktovaný osobami z Talianska, ako sa to neskôr preukázalo osobou J. K. a ďalšou osobou menom H., ktorí ho skontaktovali prostredníctvom obžalovaného D. s tým, že svedok X. so svojou rodinou v Taliansku má skúsenosti s tlačou rôznych cenných papierov a peňazí, čím vie rozoznať originálne peniaze od falošných peňazí. Tieto osoby mu mali doniesť originálne hárky papierov na vytlačenie prvých vzoriek eurobankoviek a zároveň neskôr

mali obžalovaní D. a D. za tých okolností, ako to bolo popísané v rozsiahlych svedeckých výpovediach, zadávať USB kľúč na výrobu 20 eurobankovky s grafikou a D. CD prehrávač s grafikou na výrobu falošnej eurobankovky v hodnote 500 eur. Svedok X. po tom, ako nemienil spolupracovať a odmietol pomôcť pri výrobe týchto falošných eurobankoviek, bol prinútený na spoluprácu takým spôsobom, že mu uniesli priateľa J. v Taliansku a pod hrozbou jeho likvidácie on pristúpil na spoluprácu. Kamufloval, že dodá farby na výrobu falošných eurobankoviek, pričom podľa vlastného priznania, ako aj svedeckej výpovede R., išlo o farby potravinárske, nepoužiteľné na výrobu falošných eurobankoviek. Následne bol pod sústavným tlakom obžalovaných nútený s českými partnermi k vytlačeniu vzorky 20 eurovej bankovky na originálnych papieroch, avšak prvé vzorky farebne neboli dobre zladené a preto ich bolo treba dofinalizovať do konečnej podoby. Pri pokuse o naštartovanie tlačiarne dňa 31. októbra 2014, podľa výpovedí svedkov, bolo použité násilie a vyhružky zo strany obžalovaných tak, ako to uvádzajú svedkovia. Obžalovaní aj pri predchádzajúcich stretnutiach demonštrovali svoj eminentný záujem na sfalšovaní eurobankoviek s tým, že im nikto a nič neprekazí výrobu týchto peňazí. Obžalovaní vždy deklarovali, že zabezpečia originálne papiere na peniaze, zabezpečia odvoz, transport a ozbrojený sprievod. Obžalovaného D. medzi sebou nazývali boss. Tieto okolnosti potvrdzujú svedkovia, ale aj záznam rozhovoru, ktorý odmietol súd vykonať ako dôkaz, hoci tento dôkaz bol vykonaný zákonne, na základe príkazu prokurátora, potvrdeného sudcom a obsah rozhovoru je potvrdený aj výsluchom svedkov. Prokurátor považuje za preukázané aj to, že obžalovaní vedeli o tom, že v konečnej fáze na päťkrát sa mali vyrobiť falošné eurobankovky v hodnote 80.800.000 Eur, preto je správne použitá v obžalobe právna kvalifikácia podľa § 270 ods. 4 Tr. zák. Ďalším presvedčivým dôkazom podľa prokurátora, je záver znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, odboru prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz Bratislava, z ktorého vyplýva, že papiere predložené ako predmety č. 1 až 3 sú pravé bankové papiere určené na výrobu bankoviek nominálnej hodnoty 20 Eur. Na papieroch predložených ako predmet č. 4 sú vyobrazené líce strany bankovky nominálnej hodnoty 20 Eur vyhotovené ofsetovou tlačovou technikou. Predmetné vyobrazenia lícných strán bankovky nominálnej hodnoty 20 Eur sa od pravej bankovky odlišujú kvalitou tlače, farebným odtieňom použitých farieb a detailmi grafiky. Ak by na papiere predložené ako predmety č. 1 až 3 bola v rovnakej kvalite a za použitia predmetných farieb vytlačená grafika vyobrazená na hárkoch označených ako predmet 4, hodnotili by sa tieto falzifikáty stupňom nebezpečnosti 2 - nebezpečné falzifikáty, pomerne verné, celkový dojem by bol klamlivý a mohol by oklamať neinformovaného a nepozorného prijímateľa.

Prokurátor ďalej poukázal na odborné vyjadrenie Národnej banky Slovenska, z ktorého vyplynulo že ide o pravý bankovkový papier.

Prokurátor v odvolaní konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že k spáchaniu trestného činu došlo závažnejším spôsobom - organizovanou skupinou, pretože táto vyžaduje vyššiu formu organizovanosti, z ktorej je zrejmá hierarchia členov organizovanej skupiny (obžalovaní D. a D. demonštrovali svoju silu ako niekoľkokrát trestaní Taliani pochádzajúci zo Sicílie) a rozdelenie úloh pri jej páchaní (obžalovaný D. sprostredkoval prepustenie J., obžalovaný D. doviezol z Talianska CD nosič s grafikou a pod.).

Vo vzťahu ku skutkovým záverom uvedeným v bode 2/ obžaloby prokurátor konštatoval, že vykonaným dokazovaním považuje výpovedami svedkov za preukázané, že obžalovaní za použitia násilia bránili užívať osobnú slobodu svedkovi L. a tomuto sa vyhružali zabitím (obžalovaný D. lámanou angličtinou). Pri neúspešnom pokuse o výrobu vzorky falošnej eurobankovky nominálnej hodnoty 20,- Eur, najmä obžalovaný D., použil násilie proti G. L., v podobe slovnej vyhružky, naznačením strelnej zbrane vo vrecku nohavíc a natiiahnutím bielych rukavíc, čo svedka nastrašilo a následkom týchto vyhružok bol nútený sadnúť si do auta k svedkovi R., ktorý taktiež popísal situáciu v tlačiarňi za veľmi napínavú až dramatickú, aj keď nepočul vyhružky zo strany obžalovaných.

Keďže prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí si neosvojil relevantné dôkazy produkované aj znalcami z dostupných listinných a iných dôkazov, zastáva prokurátor názor, že ich hodnotil výlučne jednostranne v prospech obžalovaných. Preto aj uložený trest je v rozpore so zákonom, neprimerane

mierny a nie je adekvátny miere zavinenia obžalovaných ako aj plánovanému spôsobeniu následku.

Napokon prokurátor poukázal na to, že je názoru, že obžalovaní D. a D. prostredníctvom ďalších osôb aj z Talianska sa nakontaktovali na ďalšie osoby na Slovensku, našli tlačiareň v Česku a ak by sa im to podarilo, postupne by tak vytlačili eurobankovky v celkovej hodnote zhruba 80 miliónov eur. Obžalovaní boli dobre vybavení, originálne hárky mali doviesť z Talianska, potrebovali však na ne natlačiť ochranné znaky. K dispozícii mali autentické tlačiarne vzory. Česi sa však začali zdráhať a preto obmedzením na slobode chceli prinútiť G. L. na sfalšovanie eurobankoviek v inej tlačiarňi na Slovensku. Sfalšované peniaze by potom distribuovali do cudziny, mimo Európy, kde by ich legalizovali, čím ich trestno-právna zodpovednosť za spôsobenie následku, konaním popísaným v ustanoveniach § 270 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/, § 138 písm. i/, § 14 ods. 1 a v bode 2/ podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. je plne odôvodnená. Súd preto nesprávne právne kvalifikoval konanie obžalovaných a nesprávne ich oslobodil spod obžaloby.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 11. októbra 2016, prokurátor doplnil svoje odvolanie tým, že po zdôvodnení odvolania v rámci preskúmania podnetu vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava z 10. októbra 2016 na predĺženie trvania väzby u obvineného J. O., stíhaného pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c/ Tr. zák. a iné, ktorý bol v trestnej veci vedenej proti obžalovaným D. a spol. vypočutý ako svedok, z príslušného spisu zistil z vykonaného prekladu komunikácie prostredníctvom mobilnej aplikácie „Viber“, že sa dňa 4. septembra 2014 uskutočnila komunikácia z telefónneho čísla, ktoré mal vo svojom mobilnom telefóne uložené poškodený Z. X. na meno D. O. J.. Obsah komunikácie pritom potvrdzuje „vysvetlenie“ poškodeného Z. X. v trestnej veci vedenej proti obvinenému D. a spol. vypočutého ako svedka dňa 13. júla 2016, že na spoluprácu pri falšovaní eurobankoviek v nominálnej hodnote 20,- Eur a 500,- Eur bol nútený únosom svojho priateľa D. O. J. a výkupné v sume 15.000,- Eur. Z komunikácie vyplýva, že svedok K. na hlavnom pojednávaní nehovoril pravdu, keď poprel, že by mal akýkoľvek podiel na obmedzení osobnej slobody D. O. J.. Obsahom tohto prepisu hovorov je, napriek pochybnosti prvostupňového súdu v rozsudku na strane 28, dostatočným spôsobom podložený únos J., teda pravdivé tvrdenie Z. X. ohľadne vyvíjania nátlaku na jeho osobu. Prokurátor zotrval na návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku.

Obžalovaný R. D. D. písomne odôvodnil odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu tým, že napáda časť rozsudku pokiaľ ide o záver, že v nadväznosti na jeho čiastkové konania napokon spoločne s obžalovaným D., P. R. a Z. X. v úmysle priamo dohodnúť a zabezpečiť výrobu vzorky falošnej eurobankovky v nominálnej hodnote 20 Eur a po absolvovaní viacerých stretnutí dňa 31. októbra 2014, vycestoval s D. a P. R. do obce G. O. z dôvodu, aby videli tlač falošnej eurobankovky, kde im K. Y. oznámil, že tlač nie je možná z dôvodu odpojenia od elektrického prúdu. V zásade vyslovil súhlas so skutkovými zisteniami súdu I. stupňa, že organizátorom celej trestnej činnosti v úmysle vyrobiť falošné peniaze v nominálnej hodnote 20 a 500,- Eur bol Z. X., ktorého konania smerujúce k naplneniu tohto zámeru podrobne analyzoval a rozviedol prvostupňový súd, pre jeho osobou je podstatným správny a objektívny záver súdu, že obžalovaní sa nezaoberali zadovážením a prechovávaním falošných eurobankoviek.

Obžalovaný D. však namietal záver súdu, že mal priamu účasť na ohliadke tlačiarne v Českej republike pri stretnutiach s Čechmi a v tejto súvislosti konal cielene vedome v úmysle vyrobiť vzorku falošnej eurobankovky v nominálnej hodnote 20 Eur, lebo jeho účasť na naplnení zámeru Z. X. na výrobe falzifikátov eurobankoviek bola len sekundárna a základným determinantom všetkých jeho konaní spojených s osobou Z. X. boli jeho žiadosti o poskytnutie pomoci tomuto človeku, nie však priamo sa podieľať na tlači falošných eurobankoviek. Jeho fyzické úkony mali spočívať v prípadnom transporte

falzifikátov na určené miesto. Tiež namietal záver súdu, že išlo o spôsobilý pokus trestného činu, keď nemohol ovplyvniť spôsob tlače 3 rôznorodých vzoriek napodobeniny 20 eurobankovky, u všetkých 3 vzoriek išlo na napodobeniny úplne nespôsobilé na uvedenie do obehu ako pravé, absolútne nepoužiteľné, takže je diskutabilné, či jeho vedomosť o tom, že sa majú vytlačiť vzorky falošnej 20 eurobankovky, ktoré sa v konečnom dôsledku ukázali ako nespôsobilé nepodarky, vytvára existenciu nespôsobilého pokusu tlače falzifikátu technickými prostriedkami, lebo tlačiareň v G. O. by z technických hľadísk spôsobilý falzifikát nikdy nevytlačila. Neparticipoval priamo na procese prípravy a prípadnej výroby falzifikátov eurobankoviek, nevidel papier, na ktorý sa mali tlačiť falzifikáty, nemal k dispozícii žiadne technické zariadenia, ktoré mali slúžiť k naplneniu zámerov X. a s týmito zariadeniami na území Slovenskej republiky a Českej republiky neprišiel do styku.

V ďalšom poukázal na závery prvostupňového súdu, s ktorými súhlasí. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a jeho v celom rozsahu spod obžaloby oslobodil a pre prípad, že odvolací súd bude názoru, že jeho odvolanie je potrebné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť navrhol, aby bolo rovnako zamietnuté aj odvolanie prokurátora.

Obžalovaný R. D. odôvodnil odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu tým, že jeho konanie nenaplnilo znaky skutkovej podstaty trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, a to ani v štádiu pokusu. Žiadne falošné bankovky neboli zadržané a svedkovia nepotvrdili, dokonca popreli, že by sa zaoberal zadovážovaním, prechovávaním a výrobou falošných bankoviek. Jeho konanie malo spočívať výlučne v poskytnutí ochrany X. pred osobami, ktorých sa on obával. O technických detailoch falšovania peňazí nemal žiadne bližšie informácie a pre jeho vysoký vek a absentujúce technické vzdelanie, by mu takéto informácie ani nič v danom čase nehovorili. Nevie narábať s SC ani s USB, ktoré len priniesol, z poverenia X. z Budapešti do Bratislavy. Žiaden z predmetov nebol spôsobilý ani samostatne a ani spolu s ostatnými predmetmi, na výrobu bankoviek.

Zdôraznil, že nebolo preukázané, že zvukové a zvukovo-obrazové záznamy a fotografie, neboli v prípravnom konaní získané v súlade so zákonom a vyhotovené v súlade s § 114 ods. 4 Tr. por. Rovnako tak nebol použitý agent v súlade s Trestným poriadkom. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a jeho oslobodil spod obžaloby v celom rozsahu.

Obžalovaný D. sa prostredníctvom svojho obhajcu vyjadril k doplneniu odvolania prokurátorom písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 11. januára 2017 tak, že vyjadrenia prokuratúry považuje za nepreukázané. Podľa predloženého prekladu má ísť o „preklad textu SMS správ“ a nie aplikácie „Viber“. V preklade nie je zachovaná časová súslednosť, niektoré pasáže sa opakujú aj niekoľko krát. Z komunikácie nie je zrejmé, ktoré správy vytvoril držiteľ mobilného zariadenia a ktoré mu boli doručené. Taktiež nie je zo správ možné určiť adresáta a odosielateľa konkrétnych správ a z obsahu jednotlivých správ a ani z ich posúdenia ako celistej komunikácie nie je možné vyvodiť záver, že by mali potvrdzovať únos D. O. J., ako tvrdí prokurátor.

III.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací po zistení, že neprichádza do úvahy zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani zrušenie napadnutého rozhodnutia z dôvodov uvedených v § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť odvolaniami napadnutých výrokov rozsudku (teda všetkých jeho výrokov), ako aj správnosť postupu, ktoré im predchádzalo, berúc do úvahy aj chyby, nevytýkané v odvolaní, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.. Po splnení prieskumnej povinnosti v uvedenom rozsahu Najvyšší súd dospel k názoru, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na objasnenie ktorých je potrebné dôkazy opakovať.

V prvom rade je potrebné uviesť, že prvostupňový súd dospel k správne mu záveru ohľadne nemožnosti

použitia písomného prepisu zvukového záznamu zo stretnutia obžalovaných a svedkov z 30. októbra 2014 z dôvodu, že z obsahu spisu a ani z príkazu sudcu na vyhotovenie obrazovo-zvukového záznamu nie je zrejmé, že by bola osoba K. Y., ako nositeľ technického záznamového zariadenia, ktorým bol zaznamenaný priebeh rozhovoru - bol nahratý a následne zrealizovaný prepis, ustanovená za agenta. Nositeľom technického záznamového zariadenia bol K. Y. (svedok č. 1), nie agent. V trestnom konaní uvedená osoba vystupovala ako svedok.

Osoba môže vystupovať v trestnom konaní v pozícii svedka podľa § 127 Tr. por. len dovtedy, pokiaľ neoznami skutočnosti nasvedčujúce tomu, že má byť spáchaný trestný čin a nezačne byť riadená a ovplyvňovaná orgánmi činnými v trestnom konaní, pretože od tohto momentu koná v podstate v rovnakom faktickom postavení ako agent v zmysle § 117 Tr. por. - ako agent de facto, nie je však agentom de iure. Od tohto momentu má len formálne postavenie svedka. Na dôkaz získaný a predložený takýmto svedkom, či už v podobe výpovede alebo inej (predloženie vecného dôkazu, listín a podobne), nie je možné v ďalšom konaní prihliadať.

V súlade s tým odvolací súd poukazuje na znenie § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo dôkaznými prostriedkami podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti. V súlade s § 127 ods. 1 Tr. por. svedkom je osoba, ktorá svojimi zmyslami vnímala a zapamätala si a môže z toho reprodukovat', čo je jej známe o trestnom čine a o páchateľovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

Podľa § 10 ods. 21 a odsek 22 Tr. por. informačno-technickými prostriedkami sa na účely tohto zákona rozumejú elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory použité utajovaným spôsobom pri odpočúvaní a zázname prevádzky v elektronických komunikačných sieťach (ďalej len „odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky“), obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov alebo pri vyhľadávaní, otváraní a skúmaní zásielok, ak sa ich použitím zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Na spracúvanie informácií získaných použitím informačno-technických prostriedkov, ich evidenciu, dokumentáciu, ukladanie a vyradovanie sa vzťahujú osobitné predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak. Prevádzkovatelia verejných telefónnych sietí, poskytovatelia elektronických telekomunikačných sietí, poskytovatelia elektronických telekomunikačných služieb, poštový podnik, dopravcovia a iní zasielateľia a ich zamestnanci sú povinní poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri použití informačno-technických prostriedkov; pritom sa nemôžu dovolávať povinnosti mlčanlivosti podľa osobitných zákonov. Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumejú kontrolovaná dodávka, zámena obsahu zásielok, agent, predstieraný prevod, sledovanie osôb a vecí.

Napokon podľa § 10 ods. 20 Tr. por. agent je príslušník Policajného zboru alebo príslušník polície iného štátu, ktorý na základe príkazu prokurátora alebo súdu prispieva k odhaľovaniu, zisťovaniu a usvedčovaniu páchateľov zločinu, trestných činov uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona (ďalej len „korupcia“), trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchateľov korupcie alebo trestných činov terorizmu môže byť agentom aj iná osoba ako príslušník Policajného zboru ustanovená prokurátorom na návrh policajta alebo príslušníka Policajného zboru povereného ministrom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“).

Z uvedeného je zrejmé, že svedok sa nemôže nijako zúčastňovať na páchaní trestného činu v akejkoľvek forme, podobe, či štádiu. Ak nemožno inými dôkaznými prostriedkami odhaliť, zistiť, či usvedčiť páchateľa zločinu (§ 117 ods. 1 veta druhá Tr. por. - len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchateľov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo má byť spáchaný taký

trestný čin), možno použiť agenta.

Podľa § 117 ods. 2, veta prvá Tr. por. konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje.

Z uvedeného vyplýva, že procesné postavenie agenta (§ 117 Trestného poriadku) je oproti všeobecnému procesnému postaveniu svedka (§ 127 Trestného poriadku) osobitné, a to napriek okolnosti, že agent môže byť v trestnom konaní vypočutý ako svedok (§ 117 ods. 11 Trestného poriadku).

Ak páchatel' oznámi páchanie trestného činu v štádiu prípravy alebo pokusu polícii a nebol použitý ako agent na základe príkazu podľa § 117 ods. 5 až 7 Trestného poriadku (pričom okrem výnimky uvedenej v § 10 ods. 20 Trestného poriadku môže byť agentom len príslušník Policajného zboru), nemôže táto osoba, a to ani v rámci spolupráce s políciou, predstierať pokračovanie v páchaní trestného činu na účel usvedčenia ďalšieho páchatel'a, resp. spolupáchatel'a dotknutého činu. Ak ku takému postupu došlo, nie je možné výpoveď svedka vo vzťahu k okolnostiam, ktoré nastali po oznámení trestného činu polícii, použiť v trestnom konaní ako dôkaz.

Napriek tomu, že prvostupňový súd dospel k správne mu záveru o nemožnosti použitia zvukového záznamu a jeho prepisu zo stretnutia obžalovaných a svedkov z 30. októbra 2014, skutočnosti, ktoré bránia zákonnosti tohto dôkazu majú však vplyv aj na výpoveď svedkov. V prvom rade je potrebné dospieť k jednoznačnému záveru, kedy presne svedok K. Y. oznámil skutok polícii (vo výpovedi zo dňa 24. marca 2015 - č. l. 1808 svedok výslovne uviedol: „O prípade viem zhruba od augusta roku 2014, kedy som bol oslovený svedkom č. 2....či by som mu neporadil, alebo nepomohol s nahlásením tejto trestnej činnosti mimo Českú republiku. Ja som tú trestnú činnosť hlásil môjmu kontaktu na Slovensku.....koncom mesiaca október som išiel osobne na NAKA prípad nahlásiť.“). Z tejto výpovede nie je zjavné, či svedok bol v reálnom kontakte so zložkami polície aj v období do konca októbra 2014, teda do momentu, kedy - ako vypovedá - išiel osobne na NAKA prípad nahlásiť, a či bol políciou nejakým spôsobom inštruovaný, alebo reálne pod asistenciou polície bol až od oznámenia skutočností na NAKA. Aj prvostupňový súd konštatuje vo svojom rozsudku, že vykonaným dokazovaním nebol dokázaný presný časový údaj, kedy, kto a ktorej súčasti policajného zboru Slovenskej alebo Českej republiky bola vec nahlásená.

Keďže zistenie časového údaje má zásadný význam pre posúdenie dôkazov, bude potrebné k spolupráci s políciou svedka Y. opätovne podrobne vypočúť. Nie je možné použitie dôkazov, ktoré boli zadovážené od momentu, kedy oznámil skutok polícii. Od tejto chvíle svedok konal de facto v postavení agenta, aj keď mu v tom bránila skutočnosť, že nebol príslušníkom Policajného zboru, resp. ako iná osoba nebol a nemohol byť použitý ako agent, pretože v prerokovanej veci nejde o trestný čin korupcie ani terorizmu. Týka sa to nielen vyhotovených obrazovo zvukových záznamov, ale aj jeho svedeckej výpovede týkajúcej sa skutočností po oznámení skutku polícii.

Najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, ak došlo k oznámeniu páchania trestného činu v štádiu prípravy (zločinu) alebo pokusu (úmyselného trestného činu) polícii a oznamujúca osoba nebola použitá ako agent na základe príkazu podľa § 117 ods. 5 až 7 Trestného poriadku, nemôže táto osoba, a to ani v rámci spolupráce s políciou, predstierať pokračovanie v páchaní trestného činu na účel usvedčenia ďalšieho páchatel'a, resp. spolupáchatel'a dotknutého činu. Ak k takému postupu došlo, nie je možné výpoveď dotknutej osoby ako svedka vo vzťahu k okolnostiam týkajúcim sa predstieraného pokračovania v páchaní trestného činu po oznámení tohto činu polícii použiť v trestnom konaní ako dôkaz; nie je možné použiť v trestnom konaní ani ďalšie dôkazy, zabezpečené v súvislosti s činnosťou osoby vo faktickom, nie však právne (procesne) podloženom postavení agenta.

Bude preto povinnosťou prvostupňového súdu vyhodnotiť výpoveď svedka K. Y. v zmysle vyššie uvedeného. Rovnako je potrebné podrobnejšie skúmať v tomto kontexte aj výpoveď svedka K. F., ktorý okolnosti skutku oznámil práve K. Y. z dôvodu, že mal mať vedomosť, že patrí k nejakej tajnej zložke špeciálnej polície a požiadal ho, nech celú vec na Slovensku nahlási a sám bol vec nahlásiť 31. októbra

2014 a ďalej konal inštruovaný políciou, čo vyplýva z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na porušenie ustanovení Trestného poriadku, pokiaľ prvostupňový súd čítal výpoveď svedka G. L. - ako utajeného svedka č. 3, postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por.

Podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa môže prečítať aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dlhší čas znemožňuje jej výsluch alebo ak sa taká osoba ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví a jej predvedenie bolo neúspešné, ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bol v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude možné vypočuť, možno jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone riadne upovedomený obvinený, a ak má obhajcu, jeho obhajca.

Prvostupňový súd čítal výpoveď svedka z dôvodu, že listom doručeným súdu dňa 3. augusta 2016 oznámil, že vypovedal opakovane a na tieto výpovede odkazuje, pričom využíva svoje právo a vo veci nebude ďalej vypovedať pred slovenskými orgánmi, nakoľko je trestne stíhaný v Českej republike. Tieto skutočnosti neodôvodňovali postup súdu na prečítanie výpovede podľa § 263 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Nie je potrebné pripomínať, že výpoveď tohto svedka - poškodeného, je vo vzťahu k obom skutkom podstatná a významná, pričom svedok má, za podmienok uvedených v Trestnom poriadku, právo odoprieť výpoveď. Svedok nie je nezvestný a ani nedosiahnuteľný, v danom prípade nešlo ani o opätovné predvolanie bez dôvodného ospravedlnenia. Bude povinnosťou súdu vyvinúť dostatočné úsilie na to, aby svedok G. L. bol prítomný na hlavnom pojednávaní, a následne bol procesne správnym postupom aj vypočutý, pri zachovaní všetkých zákonných ustanovení Trestného poriadku.

Vyššie uvedené chyby konania majú, podľa názoru odvolacieho súdu vplyv na skutkový stav a bez ich odstránenia je nutné konštatovať pochybnosti o správnosti skutkových zistení a tým aj predčasnosť rozhodnutia súdu. Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.